הרופאים אמרו לבגין:

כך הביתה!

ה מייעץ הראשית ממשלת־ישראל, מנחם בגין, אושפז בבית־החולים בשל עודף בריאות. זה היה הרושם שאורחי ישר־אל יכלו לקבל השבוע מן הדיווחים הרפו־איים השוטפים שזרמו מבית־החולים איכי־לוב בתל־אביב, שם אושפז בגין אחרי שחש ברע ערב חג־השבועות.

הרופאים דיווחו תחילה כי בגין הגיע לבית־החולים במצב טוב. למחרת דיווחו כי מצבו מצויין. ואחרי שמצבו כבר היה מצויין הוא עוד הוסיף להשתפר. אולם גם אחרי שהמצב השתפר, היא הוטב מיום ליום.

אותם רופאים ששמרו על מסך של שתיקה כאשר נתקף מנחם בגין בהתקף־לב לפני כחודשיים וחצי, ולא גילו לציבור את האמת*, ניסו עתה לרכוש מחדש את אמונו של הציבור, שהטיל ספק בהו־דעות המרגיעות הנוכחיות.

מה שגרם למאמצי־הארגעה המוגברים של הרופאים היתה הידיעה שהתפרסמה בגיליון הקודם של העולם הזה (2073), בה נמסר כי אחרי אישפוזו של בגין אובחן אצלו מצב של אנגינה פקטורים, הקרויה בעיברית תעוקת־הלב.

לא היתה זו ידיעה מסולפת המבוססת על רכילות. היא היתה טובה ונכונה ליום שבו נכתבה (היום השני בשבוע שעבר). באותו יום אומנם סברו רופאיו של בגין על סמך הבדיקות כי קיים חשד סביר

* הידיעה הראשונה על כך שבגין לקה בהתקף־לב פורסמה בהעולם הזה, אחרי שבגין עצמו גילה עובדה זו לכתב העולם הזה שביקר אצלו בבית־החולים.

„עודף בריאות"

שבוע ימים בקירוב, אחרי שחש ברע ערב חג־השבועות. במשך כל השבוע הגדירו הרופאים את מצבו כהולך ומשתפר מטוב למצויין. החשד כי ליבו לוקה באנגינה פקטורים, התבדה.

כך הגדירו מקורביו של בגין את מצב בריאותו כא־שר יצא, שופע חיוכים וקורן מאושר, מחדר־החולים שבו אושפז למצב של אנגינה פקטורים. אולם, כמו במיקרים דומים רבים, עשוייה הדיאגנוזה הראשונית להשתנות ככל שמתמשכות הבדיקות ומעמיקות יותר. זה גם מה ש־אירע בקשר לאבחנת מצבי הבריאותי של בגין.

כאשר נכנס מנחם בגין, לפני שבוע וחצי, לאישפוז בבית־החולים איכילוב ב־תל־אביב, עוררו הסימפטומים את החשד כי הוא סובל מכאב אנגינוטי, וממילא ממצב של אנגינה פקטורים. על השערה זו ניבנו התחזיות הראשונות (העולם הזה 2073). היו דרושים שלושה־ארבעה ימים כדי לאשר או להפריך חשד זה.

במשך השבוע התבדה החשד בדרך של גריעה (אלימינציה). הבדיקות, וביכללן אלקטרו־קארדיוגראם ובדיקת אנזימים, לא הראו שיש הפרעות לאספקת הדם ללב.

עם ביטול האפשרויות האחרות, נותרה האבחנה של „תיכמונת דרסלר" — תגובה דלקתית של הפריקארט (קרום הלב). זוהי תגובה אמינולוגית רגילה למדי אחרי התקף־לב — תגובה שקשה להסבירה, והחזי־לפת עם הזמן. זהו דבר טוב (להבדיל מממאיר) שאינו מחייב אישפוז. הטיפול הוא באמצעות תרופות — בעיקר סטרוי־אידים. זהו טיפול זמני, שאינו משעבד, והתיפעה עצמה קטנה עם הזמן.

ניתוח — רק באמריקה

ל צורך קביעת האבחנה הסופית נוצר תקדים רפואי: בהתייעצות שות־פו שלושת מנהלי מכוני־הלב בבתי־החולים הגדולים: הפרופסורים הנרי נויפלד מתל־השומר, מוריס אייגן מביל־ינסון ומנשה גוטסמן מהדסה ירושלים, קצטרף להתי־ייעצות גם הפרופסור מוריס לוי, מנתח־הלב מביל־ינסון — ובחוגי המיקצוע עברה השמועה שהוא כבר הכין הכל לניתוח־לב־פתוח של בגין, אילו נמצא צורך בכך. צורך כזה אינו קיים כעת, אך בין המומחים התגבשה הדיעה שאילו היה צורך בניתוח, מוטב היה להטיס את בגין לאמריקה — והו רק מפני ששום מנתח בארץ לא היה יכול לגשת לניתוח כזה ללא מעורבות ריגשית.

לגבי עתידו הרפואי של בגין אין טעם בניחושים. ניתן רק לקבוע כי כעת אין כל הגבלה על יכולתו למלא את תפקיד ראש־הממשלה, אם־כי רופאיו יעצו לו, כמובן, שלא להפריז במאמץ. אחרי התקף־לב קשה, כזה שהיה לבגין, יכול החולה לחיות שנים רבות ולשאת בנטל־עבודה כבד — בתנאי שלא ילקה בהתקפי־לב נוספים.

כאשר שוחרר בגין מבית־החולים ביום הראשון השבוע כשרופאיו מצווים עליו להאיט את קצב פעילותו, איהלו לו ידידיו ומתנגדיו הפוליטיים כאחד, שלא ייאלץ עוד לחזור לשם.

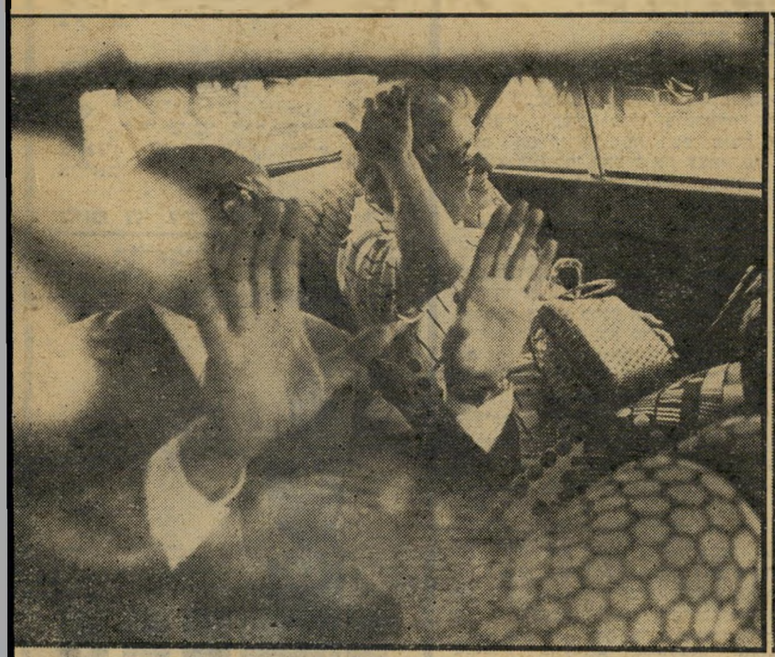

בפתח בית־החולים

קיבלו את פניו של בגין המפגינים הראשונים שנשאו כרזות, בהן נאמר: „הם איבדו את הבושה!" — אתה שכחת, אנחנו לא!" היו אלה סנוניות הראשונות של ההפגנות שעמדו להיערך באותו יום ליד ביתו של מנחם בגין בתל־אביב וליד „מצודת זאב".

במכונית

בגין, בחברת אשתו עליזה, יושב במכונית שהסיעה אותו מבית־החולים לביתו, שם עמד להתחיל בהתייעצויות ראשונות עם חברי מיפלגתו על הסערה שהתעוררה עקב החלטתו למנות את משה דיין כשר־חוץ בממשלתו. בגין הסתיר את פניו מפני המפגינים, שהתאספו ליד ביתו.